



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De  
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

**Antoine, Paul-Gabriel**

**Ingolstadii, MDXXXIV.**

**VD18 90392167**

Q. I. Quænam sunt Obligationes Parentum erga Liberos?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41032**



Q. I. **Q**uoniam sunt Obligationes Parentum  
erga Liberos?

Resp. Secundum omnes tenentur 1. Illos alere & convenienter sustentare; hoc est, vitum, vestitum, habitationem, medicamenta prabere, tum ex Jure Canonico, c. *Siquis*, dist. 30. ubi anathematizatur, qui dereliquerit proprios filios, & eos non aluerit: tum ex Jure Civili, Cod. *de alendis liberis* & ff. *de liber. agnoscend.* tum etiam jure naturali, quandiu liberi sibi ipsis res necessarias providere non possunt: nam cum eis per generationem esse dederint, debent quoque illud convenienter conservare, & ad suam perfectionem ac debitum vitæ statum perducere: idque ipsa naturæ propeusio ordinata satis indicat; suntque parentes administri providentiæ divinæ erga suos liberos. Unde tenentur etiam curare ut artes statui suo congruentes discant, eisque procurare statum suæ conditioni convenientem.

Hinc graviter peccant parentes; si liberos parvulos diligenter non custodiant, & ab iis gravia mala non avertant; si infantes exponant; si rem familiarem non curent, bona dilapident, vel diligentiam saltem mediocrem non adhibeant ad acquirenda & conservanda bona necessaria ad liberos honestè secundum suum statum collocandos, filias dotandas, & iis hæreditatem congruam relinquendam: nam debent etiam futuris eorum necessitatibus



bus providere, ex 2. Cor. 12. *Nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis.*

Possunt tamen parentes exhæredare filios ex justa causa in testamento exprimenda, nempe ob gravem culpam & ingratitude in se admissam, vel dilapidationem bonorum familiæ, vel vitam luxuriosam filiæ: nam tunc tali poena digni sunt. Quare in iisdem casibus possunt iis denegare ea, quæ statui suo conveniunt: nunquam tamen res necessarias ad vitam sustentandam, si aliunde non habeant.

*Not.* Mater debet primo triennio liberos alere, & postea Pater, donec ex arte vel officio possint vitam sustentare, ex L. 9. Cod. de Patr. potest. quod si Pater ex inopia nequeat, tenebitur Mater, in defectum Patris & Matris teneantur avi & alii ascendentes, l. 5. ff. de Liber. agnosc.

2. Parentes præter sustentationem congruam debent liberis Christianam Institutionem, ex Ephes. 6. *Educate illos in disciplina & correptione Domini.* Nam finis Matrimonii est generatio proles, à qua Deus piè sanctèque colatur: at institutio Christiana est liberis ad hunc finem necessaria. Hæc in tribus potissimum consistit. 1. Uteos maturè per se vel per alios, doceant necessaria ad salutem, & ad vitam Christianam agendam, *Filii tibi sunt? erudite illos, & curate illos à pueritia illorum.* Eccli. 2. Uteos non solùm verbis, sed etiam exemplo ad peccati fugam, cupiditatum cohibitionem,



& virtutum exercitium adducant, & peccatorum occasiones ab iis avertant; providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Rom. 12. A fortiori coram liberis, quos ex suo munere tenentur efficaciter ad virtutes & timorem ac amorem Dei instituere. Patres discant quomodo etiam commissis sibi exempla bene vivendi exterius præbeant. Scire etenim Prælati debent, quia si per-versa unquam perpetrant; tot mortibus digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exempla transmittunt. Unde necesse est, ut tanto se caucius à culpa custodiant, quanto per prava, quæ faciunt non soli moriuntur, sed aliorum animarum, quas pravis exemplis destruxerunt, rei sunt. ait S. Gregor. part. 3. Pastor. admonit. 5. 3. Ut delinquentes corrigant objurgando, & cum oportet, moderatè puniendo; juxta illud, Prov. 23. Noli subtrahere à puero disciplinam: si enim percusseris eum virgâ, non morietur. Tu virgâ percuties eum, & animam ejus de inferno liberabis. & c. 13. Qui parcit virgæ, odit filium suum. & Eccli 30. Qui diligit filium suum assiduat illi flagella... Non des illi potestatem in juventute, & ne despicias cogitatus illius. Curva cervicem ejus in juventute, & tunde latera ejus dum infans est: ne fortè induret & erit tibi dolor animæ. Doce filium tuum, & operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas. Alioqui parentes sunt participes peccatorum liberorum, ex c. 3. dist. 86. ubi Joan. VIII, ait: facientis culpam procul dubio



bio habet, qui quod potest corrigere, negligit emendare. Scriptum quippe est; non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus participes judicantur. & ex S. Gregor. l. 7. Epist. 6. Qui non corrigit resecanda, committit. Quare 1. Regnum, c. 3. Deus ait: suscitabo adversum Heli omnia quæ locutus sum super domum ejus. Prædixi enim ei quod judicaturus essem domum ejus in æternum propter iniquitatem, eò quod noverrat indignè agere filios suos, & non corripuerit eos.

Porro educationis cura ad Patrem tanquam ad familiæ caput maximè spectat, quamvis etiam Mater ad eam graviter obligetur.

Hinc graviter peccant parentes, si non curent diligenter, ubi liberi fidei rudimenta, & alia ad christianè vivendum necessaria maturè addiscant, pravorum consortium vitent, à vitiis abstineant, mandata Dei & Ecclesiæ servant; si consilio vel exemplo pravo ad peccatum inducant; si de eorum factis non inquirent, permittantque eos liberius vivere, ludo & delectationibus immodicis assuescere; iisque ad ea pecunias suppeditent; si patiantur eos vitam otiosam agere; si delinquentes non objurgent, puniantque moderatè, &c. ex 1. Tim. 5. Siquis suorum & maxime Domesticorum curam non habet, fidem negavit, (facto scilicet) & est infideli deterior.

3. Tenentur liberis suis electionem status liberam relinquere; peccantque graviter, si eos invito ad Matrimonium vel Religionem



cogant, vel ab iis avertant: nam liberi habent jus sibi statum vitæ liberè eligendi; & eorum salus maximè pendet ab electione statûs, ad quem à Deo destinantur & vocantur. Quare Conc. Trid. sess. 25. c. 18, excommunicat eos, qui foemnam cogunt ad Religionem vel Professionem, aut sine justa causa impediunt ejus ingressum vel Professionem.

Item etiamsi liberi velint Matrimonium inire, non debent parentes eos cogere ad contrahendum cum tali vel tali, si repugnent, c. *de neptis*. 31. q. 2. quia, ut ibi ait Pontifex, quorum unum corpus est, unus debet esse & animus. Alioqui datur occasio dissidiorum, rixarum, adulterii, &c. grave autem peccatum est alios conjicere in periculum graviter peccandi.

*Not.* Ex communi, in defectum Patris & Matris ad prædicta tenentur jure naturali ascendentes ex linea Paterna & Materna.

Item parentes tenentur jure naturali etiam alere & christianè educare liberos illegitimos, qui & quamdiu sibi ipsis de rebus necessariis providere non possunt, cum verè sint eorum parentes, ex c. 5. *de eo qui duxit*, &c.

*Q. 2. Ad quid obligantur liberi erga parentes?*

*Resp.* Secundùm omnes, debent parentibus amorem, reverentiam & obedientiam: nam hæc tria continet & exigit præceptum naturale divinum: *Honora Patrem tuum & Matrem tuam.*